

(на 100 000 души стандартно население през 2004 г.). Не така стоят нещата при заболяемостта от болести на органите на кръвообращението. Докато за страните от ЕС средната стойност на стандартизирания коефициент на смъртност от този клас болести е 256.77, в България той е 2.7 пъти по-висок и има стойност 685.35. Това определя особената значимост на този индикатор за България и съответно включването му в обхвата на първото измерение на човешката бедност.

Инвалидизацията на населението е пряко свързана с условията на живот и труд. Значението на този индикатор за нашата страна се увеличава поради прогрессиращото нарастване на равнището на първичната инвалидност. Изразено като процент от работната сила, това равнище от 0.88% през 1995 г. достига до 4.01% през 2004 г. Тази динамика отразява една силно негативна тенденция и е аргумент в полза на включването на индикатора за инвалидизация като елемент на първото измерение на човешката бедност.

Като индикатор на второто измерение за нашата страна е целесъобразно използването на измерител за ниска степен на образование, а не за неграмотност, тъй като у нас проблемът произтича не толкова от грамотността на населението, колкото от недостатъчното образователно равнище на значителна част от него. По отношение на третото измерение няма принципна разлика в изчисленията за нашата страна индикатор за представянето му. В случая се използва равнището на бедност след социалните трансфери, с което се цели да се отчете както спецификата на разпределителните и преразпределителните процеси в обществото, така и ролята на държавата при редуцирането на бедността. Социалното изключване като четвърто измерение на нереализираните човешки възможности се представя с индикатора, залегнал и в индекса на човешката бедност - равнището на продължителна безработица.

С помощта на разгледаните индикатори³, получени по години на периода 1995-2005 г., е изчислен индексът на човешката бедност за нашата страна (в малкото случаи на липсваща информация за някои години от периода тя е получена чрез интерполация и екстраполация). Използваните вероятности за недоживяване до 40 и 60 години са изчислени като проценти

³ Стойностите на индикаторите са изчислени на базата на информация, публикувана в следните издания: Население и демографски процеси, С., НСИ; Статистически годишник, С., НСИ; Здравеопазване, С., НСИ; Заемост и безработица, С., НСИ (за съответните години). Информацията за равнището на бедност след социалните трансфери и относителния дял на лицата с основно и по-ниско образование е директно заимствана от: България: социално-икономическо развитие, С., НСИ, 2004; <http://epp.eurostat.ec.europa.eu>; Образование в Република България, С., НСИ (за съответните години).